

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 439/2021
20.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Веска Крстајића, Биљане Синановић и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету малолетног сада пунолетног АА, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА, адвоката Александре Стаменић, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Ваљеу Км 23/20 од 17.02.2021. године и Квм 7/21 од 03.03.2021. године у седници већа одржаној дана 20.04.2021. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА, као основан, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Ваљеу Км 23/20 од 17.12.2021. године и Квм 7/21 од 03.03.2021. године и предмет враћа Вишем суду у Ваљеу на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Ваљеу Км 23/20 од 17.02.2021. године, законском заступнику малолетног сада пунолетног АА – ББ, на име трошкова кривичног поступка досуђен је износ од 163.500,00 динара, који се има исплатити браниоцу малолетног сада пунолетног АА, адвокату Александри Стаменић из буџетских средстава суда, у року од 60 дана од дана правноснажности тог решења.

Решењем Вишег суда у Ваљеу Квм 7/21 од 03.03.2021. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца малолетног сада пунолетног АА изјављена против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Александра Стаменић, због повреде закона из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и побијана решења преиначи тако што ће законском заступнику малолетног сада пунолетног АА – оцу ББ на име трошкова кривичног поступка, досудити износ од 316.500,00 динара, као и на име састава захтева за заштиту законитости износ од 60.000,00 динара, а који износ ће се исплатити браниоцу из буџетских средстава Вишег суда у Ваљеу или да наведена решења укине и списе предмета врати Вишем суду у Ваљеу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу кога није обавестио о седници већа као ни браниоца окривљеног, налазећи да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, па је одржао седницу већа на којој је размотрио списе предмета са решењима против којих је захтев за заштиту законитости поднет и по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца малолетног сада пунолетног АА је основан.

Из списка предмета произлази да је правноснажним решењем Вишег суда у Ваљевоу Км 23/20 од 24.12.2020. године према малолетном, сада пунолетном АА, изречена васпитна мера појачан надзор од стране органа старатељства и посебна обавеза да редовно похађа школу, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда, након чега је бранилац малолетног сада пунолетног АА, адвокат Александар Стаменић, поднела захтев за накнаду трошкова кривичног поступка у укупном износу од 228.000,00 динара. Одлучујући о наведеном захтеву Виши суд у Ваљевоу је побијаним првостепеним решењем у складу са важећом Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, законском заступнику малолетног сада пунолетног АА на име трошкова кривичног поступка досудио износ од 163.500,00 динара, налазећи да је захтев браниоца неоснован у делу којим су тражени трошкови на име обављеног поверљивог разговора и одбране у ПУ Ваљево, дана 14.06.2010. године са образложењем да су у питању трошкови везани за радње предузете пред органом полиције који орган у смислу члана 261. став 6. ЗКП треба да исплати трошкове предистражног поступка као и у делу којим је бранилац тражио исплату трошкова на име састава захтева за накнаду трошкова кривичног поступка, јер ови трошкови, по оцени председника већа, нису нужни и оправдани, с обзиром на то да је бранилац имао могућност да на главном претресу, а не посебним поднеском, поднесе захтев за накнаду трошкова и определи њихову висину.

Међутим, по оцени овог суда, основано бранилац малолетног сада пунолетног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним решењем на штету малолетног сада пунолетног АА повређен закон из члана 441. став 4. у вези члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП, тиме што му нису признати трошкови на име обављеног поверљивог разговора и присуства браниоца – одбране од стране изабраног браниоца приликом саслушања у полицији као и на име састава захтева за накнаду трошкова кривичног поступка.

Одредбом члана 49. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, прописано је да малолетник мора имати браниоца приликом првог саслушања, као и током читавог поступка, а ставом 2. истог члана, прописано је да ако сам малолетник, његов законски заступник или сродник не узме браниоца, њега ће по службеној дужности поставити судија за малолетнике.

Одредбом члана 79. став 1. ЗМ, одређено је, између осталог, да суд може малолетника обавезати на плаћање трошкова кривичног поступка само ако је малолетнику изрекао казну, а да трошкови поступка падају на терет буџетских средстава ако је према малолетнику изречена васпитна мера или је поступак обустављен.

Одредбом члана 261. став 1. ЗКП, прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка, од његовог покретања до његовог завршетка.

Одредбом члана 2. тачка 14) ЗКП, одређено је значење израза „поступак“, који се односи на предистражни поступак и кривични поступак.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, по оцени овога суда, не може се прихватити као основан закључак изнет у побијаним правноснажним решењима да малолетном сада пунолетном АА не припадају трошкови поступка на име обављеног поверљивог разговора и одбране од стране изабраног браниоца у полицији, јер одредба члана 261. став 1. ЗКП, прописује да у трошкове кривичног поступка спадају издаци учињени поводом „поступка“, дакле и издаци из предистражног поступка.

Надаље, како је одредбом члана 261. став 6. ЗКП, предвиђено да трошкови предистражног поступка који се односе на награду и нужне издатке браниоца кога је одредила полиција, исплаћује тај орган, то се у случају изабраног браниоца трошкови које је окривљени имао за одбрану у предистражном поступку сматрају трошковима кривичног поступка о којима одлучује суд у складу са одредбама члана 263-265 ЗКП.

Полазећи од наведеног, по оцени овога суда, побијаним решењима је повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП, јер како је малолетни сада пунолетни АА у предистражном поступку имао трошкове на име одбране од стране изабраног браниоца – обављање поверљивог разговора и присуство саслушању малолетника у полицији (које радње је било неопходно предузети за потребе одбране у датој фази поступка и да се одбрана из предистражног поступка цени као валидан доказ), и како трошкови поступка у конкретном случају падају на терет буџетских средстава, то захтев браниоца за накнаду предметних трошкова није могао бити одбијен из разлога наведених у побијаним решењима.

Поред тога, основано се захтевом за заштиту законитости малолетног сада пунолетног АА истиче да је одбијањем захтева за накнаду трошкова поступка на име награде браниоцу за састав захтева за накнаду трошкова поступка са образложењем да ови трошкови нису нужни, повређен закон из члана 441. став 4. ЗКП.

По налажењу Врховног касационог суда, предметни поднесак – трошковник којим је бранилац захтевао накнаду трошкова кривичног поступка, представља иницијални акт - поднесак који је сачињен ради остваривања права и интереса малолетног сада пунолетног АА, с обзиром да суд по службеној дужности није покренуо поступак за исплату трошкова, већ је то иницирао управо бранилац малолетног сада пунолетног АА поменути поднеском, па се стога не може прихватити закључак изнет у побијаним решењима да овај поднесак није био неопходан. Стога, како награда за састављање захтева за трошкове кривичног поступка није предвиђена Тар. бројем 4, став 1. Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, то се иста има третирати као награда за састављање осталих поднесака у кривичном поступку сходно ставу 2. Тар. броја 4, за чије састављање адвокату припада 50% накнаде из Тар.бр.1.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је усвојио захтев за заштиту законитости браниоца мал. сада пунолетног АА, укинуо побијана решења и предмет вратио Вишем суду у Ваљево на поновно одлучивање.

У поновном поступку суд ће отклонити повреду закона на коју му је указано овом пресудом и с тим у вези утврдити висину награде и нужних издатака браниоца у складу са одредбама Закона о кривичном поступку и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и донети правилну и закониту одлуку.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**